

SLOVENSKI POROČEVALEC

Smrt fašizmu —
svobodo narodu

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE

Leto VI., št. 73

Ljubljana, sobota 14. julija 1945

Cena Din 1.—

Široka je cesta

Naši učitelji, naše matere in naši očetje so nam z vzdihom pripovedovali zgodbo o kralju Svetopolku, o njegovih sinovih in o palicah, ki so nezumljivo, dokler so zvezane v butaro. Razumljivo je, da je ta zgodba nastala pri slovenskih narodih, kajti prav nam so dolga stoletja vcepili hudo bolezen, ki se imenuje nesloga in pomanjkanje enotnosti. In vendar smo po drugi strani prav slovenski narodi z neverjetno vztrajnostjo in z velikim hrepenenjem težili k slogi in k enotnosti — k enotnosti doma in k enotnosti med seboj. To enotnost smo zdaj dosegli. Ta enotnost je zdaj pred nami kakor široka cesta, po kateri danes naše ljudske množice s ponosnim vedrim čelom korakajo v srečne bodoče dni veselega dela in zdravega blagostanja.

Ta enotnost je močna, saj skoraj sleherni dan doživljamo dokaze njene moči in privlačnosti. Zato pa je tudi naša cesta, ki vodi v bodočnost, vsak dan širša in položnejša.

Kako smo to enotnost dosegli?

Nekoč... Kaj nekoč, še pred to veliko vojno je v naši deželi vsak ubiral svojo pot, to se pravi, da si je moral uigrati stezo v življenje tako, kakor je rekel zdaj župnik zdaj oštr in vaški veljaki, ki so se menjavali na stolčkih po zgledu in vzoru svojih poslancev in ministrov, ljudske množice pa so ostale na gmajni. To žalostno poglavje naše zgodovine je zdaj napisano. Zdj začnemo novo poglavje — poglavje enotnosti.

V enotnost nas je pripeljala Osvobodilna fronta — in to predvsem s svojo veliko odločitvijo, da mora slovenski narod nastopiti pod oboroženega upora. Ker je bila Osvobodilna fronta ljudstvo samo, se pravi, da se je ljudstvo odločilo po svoji lastni volji, vzeti puško v roke — s tem pa je vzelo v roko tudi svojo bodočo usodo. Ta odločitev je zbilžala vse Slovence — in morala jih je zblížiti, kajti kakor je bil sovražnik samo eden, tako je bil eden naš cilj in ena naša borba. Bilo je jasno in nujno, da je bila potrebna trdna enotnost, če smo hoteli zmagati. In zmagali smo prav zaradi enotnosti.

Iz sieherne slovenske vasi, iz slehernega mesta, iz sieherne tovarne je vodila samo ena pot — pod odpora. Te poti so se zline v široko cesto vseljidskega odpora. Po tej cesti smo šli od bitke do bitke — do zmage.

Toda naša enotnost je večja, je širša. Ta enotnost ni vzklika samo na slovenski zemlji, kakor ni bil sovražnik samo na slovenski zemlji. Vsi narodi Jugoslavije smo imeli istega sovražnika, zato je bila tudi naša borba ista, naš cilj isti — in ista tudi naša enotnost. Največji dokaz naše enotnosti je prav naša vojska. Neizpodbitna resnica je, da bi naši partizani ne mogli vztrajati na rodni slovenski tleh, če se hkrati ne bi bili uprli tudi Makedonci, Srbi, Hrvati in Črnogorci. Široke ljudske množice vse Jugoslavije so to dobro razumele in čutile. Poznamo primer sedemdesetih slovenskih borcev, ki so se takoj pridružili partizanskim četam v Srbiji ter so vsi padli razen štirih. Poznamo primer častnikov, ki jih je v Slovenijo poslal maršal Tito in ki so danes skoraj vsi v slovenski zemlji.

Taka je bila naša enotnost v borbi — in zmagali smo. Taka mora naša enotnost ostati v miru in obnovi — in zgradili bomo domovino in živeli v miru. V znamenju te velike enotnosti bo te dni stopila Osvobodilna fronta pred slovenske ljudske množice kot njihovo veliko delo in kot njihovo razumevanje današnjega časa.

Ponosno in z vedrim čelom korakamo po široki cesti v srečne vobodne bodoče dni veselega dela in zdravega blagostanja. Nekoč smo bili drobiž na mednarodnem trgu, ki so si ga prekupčevalci metali drug drugemu za napitino. Danes smo, čeprav še manjši zaradi svojih žrtev, ponosen in enakovreden član velike družine evropskih narodov. Zdj nismo več posamezne palice, zdaj smo povezani v butaro. Ta enotnost nam daje moč — in zato lahko s polnim zaupanjem in z vedrim čelom korakamo po široki cesti, ki smo si jo zgradili z neukrotljivo voljo ljudskih sil.

Zivetj in delati moramo tako enotno in strnjeno, da bomo našim otrokom lahko pripovedovali zgodbo o kralju Svetopolku in palicah z besedami: Takrat ko slovenski narodi še nismo bili enotni...

Zasedba francoskega področja v Nemčiji

Beograd, 12. jul. (Tanjug) Kakor poroča francoska časopisna agencija, je bil dogovorjen dokončni načrt za zasedbo francoskega pasu v Nemčiji. General Betuar, vrhovni poveljnik francoskih čet v Avstriji, je sedaj s svojim glavnim štabom v Inomstu.

Zastopniki duhovščine ljubljanske škofije pri predsedniku Narodne vlade Slovenije

Ljubljana, 12. julija.

Tiskovni oddelek pri Predsedstvu Narodne vlade Slovenije sporoča:

Predsednik Narodne vlade Slovenije Boris Kidrič je v prisotnosti notranjega ministra Zorana Poliča dne 11. t. m. sprejel naslednje zastopnike svetne in redovne duhovščine ljubljanske škofije: generalnega vikarja Antona Vovka, stolnega dekana dr. Frana Kimovca, dekana teološke fakultete dr. Andreja Svoja, vodjo malega

semenišča ljubljanske škofije Šimenca Josipa, župnika dr. Janka Arnejca, kaplana Stanka Perčiča, predsednika Katehetskega društva dr. Simončiča Pavla, provincialnega delegata patra Teodorja Tavčarja, superiorja Ludovika Lederhase, patra ing. dr. Stanka Dostala, inšpektorja Ivana Špana in provinciala Sedeja Lovra.

Generalni vikar ljubljanske škofije gosp. Anton Vovk je v imenu svetne in redovne duhovščine ljubljanske škofije prečital naslednjo

obžalujemo in ostro obsojamo dalje vsa brezpravna nasilna dejanja, zlasti še dejanja »črne roke«, ki smo jo vedno obsojali.

3. Zavedamo se, da je tudi naša poklicna dolžnost, da pomagamo v našem narodu zdraviti rane tako bridke preteklosti. Zato hočemo s podvojenimi močmi pomagati gasiti ogenj sovraštva, masčevalnosti in krivičnosti, ki bi uteguli še nadalje razkrajati enotnost družine, vasi naroda ter oteževati ali celo onemogočiti vzajemno prizadevanje vseh narodnih energij za hitri dvig naše domovine.

III.

1. Izjavljamo tudi, da bomo o vsebini te svoje spomenice ter o teh svojih izjavah obvestili in poučili tudi nam podrejeno duhovščino ter skrbeli, da se bodo vsi duhovniki po njih vestno ravnali. V istem smislu bomo vodili svoje vernike: opominjali jih bomo, da so kot verniki še posebno in tudi zaradi Boga dolžni spoštovati svoje dolžnosti do naroda in države. S tem bomo v svojem področju utrjevali od Boga ukazani patriotizem.

2. Izražamo pa tudi svoje zaupanje, da bo naša Narodna in naša Zvezna vlada prav zaradi naše iskrene pripravljenosti, da z vestnim ravnanjem po gornjih izjavah doprinesemo svoj dolžni delež k zgradbi naše domovine, ne le priznavala, temveč katoličanom v naši državi tudi z veseljem omogočala versko vzgojo otrok, cerkveno poroko, potreben verski tisk, vzgojo duhovniškega naraščaja in za cerkvene namene potrebno imovino. To smo prepričani tem bolj, ker je narodna vlada svobodni vesti, bogoslužja ter udeleževanja verskega življenja ponovno zagoto-

vila. Izrekamo, da bomo vse te svoje pravice uporabljali ne le v večni blagor nam izročnih vernikov, marveč tudi v častni blagor naše domovine.

3. Ob tej svoji iskreni izpovedi naj se spomnimo še naših beguncev. Tudi teh, duhovnikov, bogoslovcev in laikov, s kakimi redkimi izjemami, ni pognala iz domovine zavest kake resnične krivde, pognal jih je le strah pred grožnjami neodgovornih ljudi. Ta strah pa se je, žal, zaradi brezvestne propagande sprevrgel v pravo paniko. Obžalujemo, da je ta množični beg škodoval tudi ugledu naše Narodne vlade. Prepričani pa smo, da bo vlada vendarle naša način, da se tudi nesrečnim beguncem čim prej omogoči srečna vrnitev v domovino. Tedaj se bomo vsi skupaj tem laže in s tem večjo zadovoljnostjo uživali v novo življenje in s tem večjim veseljem sodelovali, da se zacelijo globoke rane, omogoči sporazumno in veselelo delo za skupno domovino ter ustvarjajo našemu tako hudo preskušenemu narodu ugodnejši pogoji za srečno življenje.

Zelimo, da bi bila naša Narodna slovenska in naša Zvezna vlada po tej naši spomenici prepričana, da se duhovščina ljubljanske škofije z razumevanjem svojih sodobnih verskih in narodnih nalog iskreno želi vključiti v novo Jugoslavijo.

Slede podpisi vseh gori navedenih funkcionarjev svetne in redovne duhovščine ljubljanske škofije.

Generalni vikar g. Anton Vovk je prošil predsednika Narodne vlade Slovenije, naj pričujočo spomenico izročj tudi Zvezni vladi Demokratične Federativne Jugoslavije v Beogradu.

Spomenico duhovščine ljubljanske škofije

»Podpisani zastopniki svetne in redovne duhovščine ljubljanske škofije čutimo za svojo dolžnost, da ob zgodovinsko važnih dogodkih poslednjih mesecev, ko je naša ožja in širša domovina osvobojena vstala in se na novih temeljih hitro gradi in ureja, s pričujočo spomenico damo izraza svojemu patriotičnemu čustvovanju in naši Narodni vladi v Ljubljani ter naši Zvezni vladi v Beogradu javno izpovemo svojo iskreno pripravljenost, da delo naših narodnih oblasti za vsakršno blaginjo naroda v svojem poklicnem delu odločno podpremo ter v svojem območju s prepričanjem in zvesto spojujemo svoje narodne in državljanske dolžnosti, kar nam tudi naša vera ukazuje. To pripravljenost izrekamo tem bolj, ker bi neposredna preteklost in ravnanje nekaterih duhovnikov v dobi okupacije mogla zbužati dvom o našem iskrenem patriotizmu in o naši resnični volji, podpirati našo narodno oblast, kar nam pa že sama po sebi narekuje naša slovenska narodnost in strogo ukazuje naša vest.

I.

1. Kot Slovenci, kot katoličani in kot duhovniki, ki jim ljubezen do naroda in delo za narod ukazuje narava in božja postava, se prisrčno radujemo osvobođenja slovenskega naroda in slovenske domovine, pa tudi vse Jugoslavije, izpod kruto nasilnega jarma okupatorjev, ki niso priznavali ne etičnih pravice človeške osebe ne mednarodnih človeških dogovorov. Tega osvobođenja se toliko bolj od srca veselimo, ker so tudi mnogi duhovniki, redovniki in redovnice čutili strahotno nasilje naših narodnih sovražnikov. Naši narodni vojski, njenemu poveljniku maršalu Titu ter našim velikim zaveznikom se za delo osvobođenja toplo zahvaljujemo.

2. Iz istih razlogov se od srca veselimo naše države Slovenije, ki nam jo je osvobodilno gibanje prineslo takoj z osvobođenjem samim. V tej državi vidimo uresničeno naš stoleten sen in izpolnjene pravice zahteve našega naroda od davnih dni. Naši Narodni vladi pa izjavljamo svojo iskreno vdanost, svoje spoštovanje, svojo pokorščino in zvestobo, ki nam jo veleva naravno etična in posebej božja zapoved, a nam jo spontano prebujna in neti naša narodna zavest. Dostavljamo, da se kot Slovenci in katoličani veselimo žilavega prizadevanja naše narodne oblasti, da se v teh za stoletja odločilnih časih vse slovensko ozemlje in ves slovenski narod resnično in čim prej združi v svoji narodni državi. Pozdravljamo, tudi s krščansko etičnega vidika, da Narodna vlada Slovenije narod vzgaja k delavnosti, zlasti k delu za hitro obnovo porušene domovine, da vneto skrbi posebno za malega človeka, ki je bil doslej zoper vse krščanske zahteve zapostavljen, ter za žrtve vojne in vse socialno potrebne. Ker je tako prizadevanje tudi naša poklicna dolžnost, hočemo vlado pri tem delu na svojem področju uspešno podpirati in vzgajati naše vernike v tem smislu.

3. Enako vdanost, spoštovanje, pokorščino in zvestobo izrekamo naši Zvezni vladi demokratične federativne Jugoslavije v Beogradu. Tudi to nam ne narekuje le krščanska vest, temveč tudi naše živo in neomajno prepričanje, da more biti združeni Sloveniji zagotovljeno življenje, samostojnost ter narodni, gospodarski in kulturni razvoj le v družbi z bratskimi narodi Jugoslavije. Tudi to hočemo po svoji naravni in poklicni dolžnosti na svojem področju uveljaviti tako pristno krščanska načela popolne enakosti, medsebojnega spoštovanja, ljubezni in bratstva ter tako izpolnjevati svojo dolžnost do demokratične federativne Jugoslavije.

II.

1. Zavedajoč se pomena teh svojih izjav z neizprosno iskrenostjo do sebe in do vsakogar obsojamo že vsako zanemarjanje patriotičnih dolžnosti. Zavestno izdajstvo nad narodom pa obsojamo še toliko bolj, kolikor hujša grehota je pred Bogom in kolikor bolj narodu škoduje. Zavedamo se, da je tak tudi božji nauk, ki ga moramo najprej sami izpolnjevati in učiti, šele potem smemo zahtevati, da ga izpolnjujejo tudi drugi.

2. Zato resnično obžalujemo, da so take in podobne napake v usodni dobi okupacije zagrešili tudi nekateri katoličani in celo nekateri duhovniki. Zaradi nepoučenosti, propagande, napačnega in včasih tudi naravnost neresničnega poročanja listov ter pritiska okupatorjev je mogoče tako krivdo sicer razumeti, a je ni mogoče docela opravičiti. Ne moremo si misliti, da bi dobre vernike in duhovnike pri tem kdaj vodila zlonamernost; do takega ravnanja je po naši sodbi moglo priti le zaradi strahu pred brezboštvo.

Odgovor predsednika vlade

Predsednik Narodne vlade Slovenije Boris Kidrič je v odgovoru na spomenico in v razgovoru z zastopniki duhovščine izrazil naslednje:

Niti naša narodna oblast niti Osvobodilna fronta nista nikoli imeli kulturno bojnih namenov. V Osvobodilni fronti in naši narodni oblasti sodelujejo popolnoma enakopravno in vneto tako množice slovenskih katoličanov kakor vodilni funkcionarji iz katoliških vrst. Nekajkrat sta Osvobodilna fronta in naša narodna oblast poudarili svobodo vesti, bogoslužja in udeleževanja verskega življenja ter tak svoj poudarek tudi z dejanji povsem dokazali. Slovenska duhovščina in škof dr. Gregorij Rožman sta imela od vsega začetka narodno osvobodilnega gibanja, to se pravi od 1941 dalje, vso možnost, da se narodno osvobodilnega gibanja udeležita. Osvobodilna fronta je tako vso slovensko duhovščino kakor ljubljanskega škofa na udeležbo v svetem domovinskem boju vtrajno vabila tudi tedaj, ko je velik del slovenske duhovščine s škofom Rožmanom na četu že pokazal izrazito sovražno lice narodno osvobodilni borbi in prešel na okupatorjevi strani v narodno izdajstvo. Maločestilni duhovniki, ki so prešli v partizanske vrste, so bili nad vse prijateljski sprejeti in so imeli vso možnost v vsakem pogledu opravljati versko službo v naši vojski. Do narodnega izdajstva ni moglo priti iz strahu pred brezboštvo, ker je bil tak strah vselej nazorno neutemeljen, temveč je do njega prišlo zaradi odtujenosti narodu, zaradi povezanosti s protiljudskimi oblastniki in protiljudsko reakcijo ter zaradi službe tujim imperialističnim interesom. Neprijetnega položaja, v katerem se je znašla duhovščina ob osvoboditvi domovine, ni kriva Osvobodilna fronta, temveč so ga krivi narodno izdajalski duhovniki sami in vsi tisti, ki so duhovščino tirali v narodno izdajstvo. Veri ni škodovala Osvobodilna fronta, temveč ji je škodovalo sodelovanje škofa Rožmana in drugih duhovnikov z okupatorjem. Če bi se bila duhovščina aktivno udeležila narodno osvobodilnega boja, bi si bila pridobila moralno-političen kapital, ki ji ga ne bi mogel nihče odvzeti, pa naj bo prijateljsko, nevtralno ali sovražno razpoložen do religije in Cerkve. Kar se beguncev tiče, imajo možnost, da se vrnejo. Naša Narodna justica je nad vse pravična

in brez dvoma ne bo nikogar obsodila, ki je pobegnil zgolj kot panična žrtev brezvestne propagande, pa nima na sebi nobenega greha proti narodu in državi. Naša narodna oblast ni nikoli nikogar preganjala, ker je duhovnik ali veren katoličan, temveč preganjala in bo preganjala, to pa z vso doslednostjo, narodne izdajalce. Če bodo izpolnjevana načela, ki jih izpoveduje spomenica duhovščine ljubljanske

škofije v svojem prvem in drugem poglavju, je mogoče urediti odnose med Cerkvijo in našo narodno oblastjo. Nujno potrebno pa je, da vsa duhovščina ta načela v praksi izvede, kar glasom poročil s terena danes žal še ni primer. Narodna vlada Slovenije za odkritosrčno želi in bo duhovščino, ki se bo ravnala po načelih v prvem in drugem poglavju te spomenice, s svoje strani podprla.

Seja vlade

Posvečena je bila vprašanju cen po zamenjavi denarja

Ljubljana, 12. julija. Tiskovni oddelek pri Predsedstvu Narodne vlade Slovenije sporoča:

Dne 11. t. m. zvečer je bila seja Narodne vlade Slovenije, ki je bila posvečena vprašanju cen po zamenjavi denarja. Seja je utrdila naslednja načela:

»Vso pozornost je treba posvetiti trdnim cenam osnovnih življenjskih potrebščin; iz zalog industrijskih produktov, ki jih imata industrijsko in trgovinsko ministrstvo na razpolago za Slovenijo, bodo v najkrajšem času izdane večje količine za našo vas in našega kmeta; pripravila se organizacija sistematičnega nakupovanja žita in poljedeljskih pridelkov; narodu koristna privatna iniciativa v trgovini bo docela upoštevana in uporabljana; vlada bo tudi v tem pogledu poskrbela za čim

širšo možnost, hkrati pa napovedala najostrejši boj sleherni špekulaciji.

Seja Izvršnega odbora Osvobodilne fronte

Dne 10. t. m. je bila seja Izvršnega odbora Osvobodilne fronte pod predsedstvom Josipa Vidmarja in z referatom sekretarja Borisa Kidriča. Seja je bila posvečena vsebinskim, tehničnim in organizacijskim pripravam I. kongresa Osvobodilne fronte Slovenije.

Delegacije iz Jugoslavije na I. kongresu OF

Na I. kongres Osvobodilne fronte Slovenije so napovedane številne delegacije iz Srbije, Makedonije, Črne gore, Bosne, Hercegovine in Hrvatske.

goslovanski narodi so pričakali sedaj srečne in slavne dni, ko svobodni v svojih deželah stopajo po potu bratstva in edinstva, kategera jim je pokazala velika Sovjetska zveza in njena Rdeča armada. Bratstvo, solidarnost in globoko razumevanje med južnimi Slovani so trden temelj miru in napredka ne samo na Balkanu, temveč v vsej Evropi. Smrt fašizmu, svobodo narodu! — Maršal Jugoslavije Tito.

Osmo zasedanje poljskega narodnega sveta

Varšava, 13. julija. Predsedništvo poljskega narodnega sveta je objavilo, da bo osmo zasedanje sveta od 21. do 23. julija, z dnevnim redom: sprejemi v poljski narodni svet, ratifikacija sklepov predsedništva poljskega narodnega sveta o sestavi vlade narodne enotnosti, izjava vlade narodne enotnosti glede njenega programa, ratifikacija mednarodnih pogodb, ratifikacija uredb začasne poljske vlade, organizacijska vprašanja krajevnih ljudskih svetov itd.

Maršal Tito bolgarskim regentom

Beograd, 12. julija. (Tanjug) Maršal Tito je na brzojavne pozdrave bolgarskih regentov iz Sofije poslal naslednji govor:

»Najprišrečneje se zahvaljujem za pozdrave in ste poslali meni in narodom Jugoslavije ob proslavi vstaje v Srbiji. Vaše bratske in iskrene želje narodom Jugoslavije nam še bolj krepijo prepričanje, da je edina in pravilna pot ta, po kateri so sli narodi Jugoslavije in narod Bolgarije in ki je stvarjenje resničnega bratstva med narodi Jugoslavije in bolgarskim narodom. S krvjo potrjeno bratstvo na obalah Donave. Drave in Mure bo stalo nerazrušljivo. Ob tej priliki pošiljam bratske in tople pozdrave vam in bolgarskemu narodu. — Maršal Jugoslavije Tito.»

Slovanskemu odboru v Sofiji

Sprejmite moje tople zahvalo za poslano pozdrave ob priliki praznika 7. julija. Ju-

Akcija za priboljšek v hrani izčrpani mladini

Oddelek za zaščito mater, otrok in mladine Ministrstva za socialno politiko je v svoji akciji za priboljšek v prehrani izčrpane mladine od 20. junija do 1. julija razdelil 10.000 otrokom v Ljubljani 9709 kg kruha in 902 kg marmelade.

Otroci obtožujejo

Naša narodna oblast je v skrbi za našo mladino pred dobrim letom dni preselila nepreskrbljene otroke iz osvobodjenega področja Dalmacije v varno zavetje onkraj Jadrana.

Odvija se junaška pesem naše divne domovine, borbe naše mučeniške, pregažene, toda nepremagane Like.

Kaj dela Rdeči križ Slovenije

Tiho, vrši križ Slovenije svoje človekoljubno delo tudi zdaj v svobodi, kakor prej v ilegali; zdaj tem bolj, ko je prost vseh spon, ki so ga prej vezale.

RKS je začel izdajati enkrat na teden svoj »VESTNIK«

V njem prinaša za zdaj predvsem poročila, s čimer je razbremenjen naš dnevni tisk.

Miting, ki ga je priredila mariborska mladina našim ranjenim v mariborski bolnišnici

ti vedela, ljuba moja, kako mi je! Moj mali Ljuban mi je vse na svetu. Nikogar več nimam.

Na letališču. Blag, poleten dežek prši. Vsakdo hiti po svojem opravku.

Paveliču ne bilo te ziva, što su tebi mala djeca kliva...

Drug pred drugim tajimo solze in hitimo nekam po opravkih. Samo kršna Ličanka, ožgana od sonca, ki je bila včeraj prišla z velebitske strani, je ostala sredi dvorišča.

»Tovarišica,« vpraša štirileten glasek, ki je prej vodil pesem in ki še ne zna izgovarjati ene črke »c« ne črke »š«, »ako bom dober — ali se bom peljal v letalu visoko, visoko, vse do meseca?«

»Boš, boš, Rade, samo zdaj moraš iti spat. Vidiš, da dežuje.«

Nerad odrine Rade k počitku. Ko smo ga naslednji večer dali v letalo, mi je šepnih v uho: »Tovarišica, a če boš ti dobra, ti prinesem zvezdo. Ukradel jo bom mesecu in ti jo poslal.«

Vsa tri letala so polna. Prvo se že dviga. Iz ostalih dveh čujemo petje. Otroci vedo, da zapuščajo rodni kraj, svoj drago, okrvavljeno zemljo, da na tujih tleh najdejo varstva.

Ze so se davno dvignila vsa tri letala, a v ušesih nam zvenijo poslednji pozdravi malih Ličanov dragi zemlji:

Aoj Liko i te tvoje gore, ja odlazim na Jadransko more...

bo tem boljši in tem obsežnejši čim več bo imel naročnikov in bralcev.

NAŠI IZ AMERIKE POMAGAJO

»Gdje se bratska srca slože, čak i olovo plivati može,« pravi hrvaški pregovor. In na pobudo RKS so se strnila tudi srca naših rojakov v Ameriki, da so pokrenili širokopotezno nabitralno akcijo za obleke, obutev, hrano in sanitetni material.

Ljubljanska udarniška brigada, ki se je odpravila preko Zidanega mosta do Brežic, je sestavljena iz bataljonov. Vsak bataljon je dal en bataljon, katerim načeljujejo mladinici in mladinke, poveljniki in komisarji.

SKRB ZA REPATRIIRANCE

Je tudi ena izmed važnih nalog RKS. Organizacija baz za repatriirance po vsej Sloveniji se naslanja na pomoč in sodelovanje krajevnih odborov RKS.

ne ljudi. Zvečer smo šli po vasi in ljudje so nas vabili v hiše.

Vstopili smo k Tanji. Njena visoka postava, lep obraz in žive oči so odražale odkritega človeka, in veseli smo bili, da smo jo spoznali.

Pogovor je tekel o vojni in njenem koncu. Potem smo govorili o Podragi. »Dobri ljudje so v Podragi,« je dejala Tanja.

Tisti večer smo izvedeli, da postavljajo vaška dekleta vsak dan izvidnico ob robu vasi, od koder je videti v dolino. Postojanka je bila komaj pol ure od Podrage.

Taki so bili ljudje v Podragi. Lanskega poletja so postavili med bori za vasjo visoke, z zastavami okrašene mlaje in ljudje iz okolice so prihajali s trobojnicami na zborovanje.

ODRED BOLNICARJEV IN BOLNICARJEV RKS

smo videli na naših množičnih prireditvah, na II. kongresu Antifašistične fronte žena in Zveze mladine Slovenije.

Naš mladinci in mladinke odhajajo v spredu na gl. kolodvor, da se odpeljejo na delo na Krško polje

Naš mladinci in mladinke odhajajo v spredu na gl. kolodvor, da se odpeljejo na delo na Krško polje

Včeraj zjutraj je zdrnil Ljubljancane iz spanja velik živžav. Ze pred peto uro so se na ulicah pojavile skupine udarnikov, namenjenih na Krško polje.

Kompozicija je štela 25 vagonov. Lokomotiva in vagoni so bili lepo okrašeni z zelenjem, vencil in zastavami.

Brigada bo na končnem cilju razdeljena na štiri odseke, in sicer Krško, Sevnica, Brežice in Dobova, ki bodo med seboj v stalni zvezi.

Slovo naše mladine od Ljubljane

Slovo naše mladine od Ljubljane

Tanja, Volga, Bojan in drugi smo sedeli v kuhinji in vesela pesem je prihajala iz naših grl.

Potem smo pozno ponoči odšli spat visoko v breg med trte. Naslednjega dne navsezgodaj sem si ogledal Podrago prvi dnevu.

Ko smo se v temi spuščali k cesti, nam je bilo težko, ker smo odhajali iz Podrage in smo se poslavljali od Vipavske.

Zadnjič sem zopet obiskal Podrago. To pot v svobodi. Vas in ljudi sem našel tanke, kakršne sem jih spoznal takrat. Tanja, Volga in drugi se niso prav nič spremenili; spremenilo se je le nekoliko zunanje lice vsaj same. Na eni izmed hiš sredi vasi visi napis: Krajevni narodno osvobodilni odbor — Podraga. Po vseh ostalih hišah veliki

VSE LJUDSTVO POMAGA

Naši ljudje so dobri in zavedni. Ze zdaj so zbrali mnogo prostovoljnih prispevkov in jih darovali RKS.

Zato ne stojmo več ob strani, ampak pomagajmo v svoji krajevni enoti RKS!

Udarniki so odrinili na Krško polje

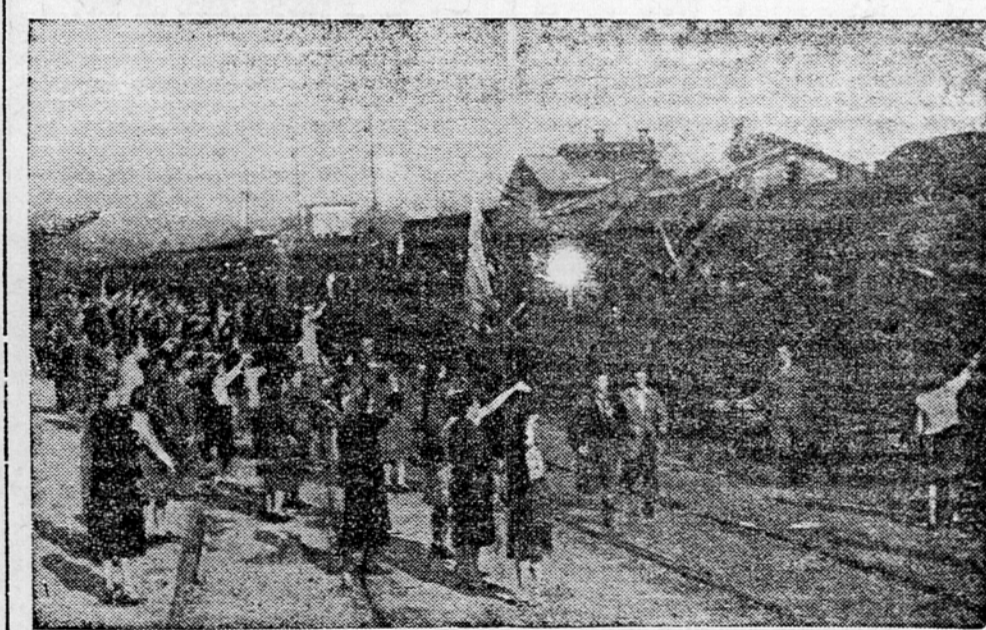

Naš mladinci in mladinke odhajajo v spredu na gl. kolodvor, da se odpeljejo na delo na Krško polje

mladina srca plesa in urejevala na terenu, objavljala pa ga bo v Ljubljani, kar bo posebno privlačno za svoje, ki so ostali doma.

Pri naši narodni oblasti je našeleta znanstven ter izvedba mladinske pomoči na Krškem polju na popolno razumevanje. Kmetijsko ministrstvo je poslalo štiri referenta, ki bodo vodili smotreno delo na terenu.

Na Krškem polju bo ljubljanska mladina navezala stike z mladino s podeželja ter se naučila pravega kmečkoga dela. Osvežila se bo na zdravem zraku, povežala se bo z ljudstvom in bo utrdila svojo državljanstvo zavest, da smo vsi eno, mesto in dežela, delavec, kmet in mešan in da imamo vsi ene in iste dolžnosti do skupne domovine Jugoslavije, za katero moramo delati z vsemi silami telesa in duha.

Slovo naše mladine od Ljubljane

Dušan Fortič:

Zlati kraji, zlati ljudje

Na Gorenjskem, na Trnovski planoti, povsod izven Vipavske, smo vedno radi govorili o njej.

»Vipavska!« je vzklilni tovariš pod Blegašem. »Tja nas bo vedno vleko srce!«

»Na Vipavsko! Živela svoboda!« so vzklilni fantje, ko so zvedeli, da bo brigada krenila proti dolini.

Skoraj najbolj se mi je priljubila Podraga. Skoraj, pravim ker »najbolj« so se mi priljubili vsi kraji. Toda v Podragi sem se vedno rad znova ustavit.

trkali v hiši kraj vasi. Sprva nam ni nihče odprl. Potem sem zaklical v okna: »Mam'ca, odprite, tovariši smo! Partizani!«

V hišo nisimo prišli, da bi jedli in pili. Povprašat smo hoteli za pot, toda potem smo ostali. Proti jutru, ko je bila še tema, smo odšli dalje.

Takrat sem bil prvkrat v Podragi. Nisem še poznal njenih ljudi in vasi same, pozna ura je bila kriva, da so bile vse hiše enake, take kot po vseh drugih vaseh.

Prijaznost ljudi na Vipavskem me ni nikdar presenetila, toda želja spoznati neznanu, me je vedno vlekla odkrivati nove kraje in ljudi.

Letos pozimi sem se zopet ustavitil v Podragi. Snega ni bilo, toda dež je rosil in vrh hribov je vlekla burja. Proti večeru smo prišli na »karavlo«. V tisti hiši so nas pogostili, kakor so nas pogostili povsod na Vipavskem, Krasu ali Brdih. Potem sem pričel spoznavati Podrago in nje-

napisil: Tukaj je Jugoslavija! — Tito, Stalin, — vse tisto, kar so ljudje nekdaž skrivali samo v svojih srch.

Danes živi Podraga v miru in svobodi. Nič več ni fašistov, Nemcev, belogardistov in četnikov, ki bi vznemirjali mirne vaščane. Tišina narave v poletju vlada na poljih, med hišami in bori, med vinogradi in nasadi.

Taka je svoboda v Podragi. Ljudje so jo zaslužili in sedaj jo uživajo v novem delu. Uživa jo tudi narava, ki bo letos bogato rodila in poplačala ljudem njihov trud in trpljenje. Grozde zori, sadje dozoreva in polja čakajo žetve. Zopet bo veselo na Vipavskem.

Mir, velik mir diha iz zemlje in ljudi. Komaj pol ure od Podrage teče neka »mejca«. Toda ljudje so mirni, mirni in odločni, ker poznajo svojo voljo. Bili so odločni pet in dvajset let pod tujevo fašistično peto, bili so odločni v borbi v zadnjih štirih letih; bili so odločni in so zmagali. Res je, tu teče neka »mejca«, tu je »tostran« in »onstran«, tu je Vipavska in tam sta Kras in Trst, toda v hotenju teh ljudi ni nikakih mej; njih volja po združiti vse naše zemlje je brezmejna.

»Tukaj je Titova Jugoslavija!« piše po belih domovih po Vipavskem, Krasu, Brdih, Tolminskem, Režiji in Benečiji. Tu ni meja.

Ko jih bom obiskal, bom zopet vzklil: »Zlati kraji, zlati ljudje!«

NAŠE GOSPODARSTVO

Razrešitev upravnih organov Zbornice za TI

Odločba o razrešitvi upravnih organov Zbornice za trgovino in industrijo (Pokrajinskega gospodarskega sveta) v Ljubljani

Glede na to, da je bila s čl. 2. odloka Predsedstva AVNOJ-a z dne 3. februarja 1945 Uradni list DFJ št. 51-4) razveljavljena naredba visokega komisarja ljubljanske pokrajine z dne 2. maja 1942, št. 123. (Sl. list št. 213-0 ustanovitvi Pokrajinskega korporacijskega sveta, v katerega je po čl. 13. omenjene urede prešla Zbornica za trgovino in industrijo v Ljubljani, in da se omogoči nemoteno poslovanje ustanove,

Minister za industrijo in rudarstvo ter minister za trgovino in preskrbo na osnovi št. 36. uredb o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z dne 3. VIII. 1942, (Sl. list št. 581-69):

1. Upravni organi Zbornice za trgovino in industrijo (Pokrajinskega gospodarskega sveta) v Ljubljani so z današnjim dnem razrešeni službovalci dolžnosti, ne da bi bili s tem razrešeni morebitne odgovornosti in kazenske odgovornosti za poslovanje v času okupacije. Nameščenci zavoda so stavljani na razpoložanje.

2. Vse pozle razrešenih upravnih organov prevzame začasno do nadaljnje odredbe odbor delegatov, ki ga sestavljajo: kot predsednik: Novak Franjo, veletrgovec; kot člani: Golob Roman, trgovec, Kamenšek Franc, trgovec, Lovšin Evgen, ravatelj, Puc Danilo, tapetnik, inž. Tuma Branjo, industrijec, Žiender Ant'n, trgovec, vsi v Ljubljani.

Minister za trgovino in preskrbo: dr. Lado Vavpetič, l. r.

Minister za industrijo in rudarstvo: Fran Leskošek l. r.

V izvrševanju gornje odločbe je pomočnik ministra za trgovino in oskrbo dr. Stane Pavlič večeraj dopoldne opravil formalno razrešitev dosedanjih upravnih organov zbornice ob istočasni izročitvi poslov v roke nove uprave. S tem pomembnim aktom nastopa novo razdobje v zgodovini zbornične ustanove, ki je ena najstarejših na Balkanu, saj deluje že od leta 1855. Zbornica, ki je od osvoboditve je živičarja, je

sedaj vključena v sestav demokratične ljudske države in v skupno prizadevanje vseh narodnih sil za obnovo naše domovine. Na čelu zbornice so prišli prekaljeni borci osvobodilne fronte, ki so obenem vzgledni gospodarstveniki, kar nam je jamstvo, da bo šla ta pomembna ustanova svojo pravilno pot.

Zbornica za trgovino in industrijo bo najvišja predstavica zasebnega sektorja v našem gospodarstvu. Skrbeti bo morala, da se bo zasebno gospodarstvo razvijalo načrtno z vidikov splošnih ljudskih koristi in potreb. Paziti bo morala, da se bodo ta načela povsod uveljavila in da bodo prešla v meso in kri. Zlasti danes ko je treba proizvodne možnosti izkoristiti do največje mere za obnovo in za postavitev gospodarstva na zdrave temelje, bo važno sodelovanje zasebnega gospodarstva, ki mu bo na drugi strani dana vsa potrebna pomoč v kolikor bo seveda to zasebno gospodarstvo pripravljeno uveljavljati svoje zasebne interese zgolj v dopustnih mejah. Vsem, ki so pripravljani, da v tem okviru sodelujejo, bo dana možnost da uveljavijo svojo iniciativnost in svoje sposobnosti. Tako se bodo vse zdrave narodne sile vključile v veliko delo za obnovo domovine.

V tem okviru bo imela zbornica za trgovino in industrijo v bodoče velike naloge. Priprani smo, da bodo vsi pošteti slovenski trgovci in industrijci pod novim vodstvom našli pravo pot in da bodo vse svoje sile vključili v skupne gospodarske napore. Novo vodstvo bo gotovo najtesneje sodelovalo z organi naše ljudske oblasti, zlasti z ministrstvom za trgovino in oskrbo in z ministrstvom za industrijo in rudarstvo, pa tudi z ministrstvom za finance. Trgovci in industrijci bodo lahko preko zbornice iznesli vse svoje želje in zahteve, pa tudi upravičeno kritiko v cilju čim udarneskega dela za našo obnovo. V ta namen bo zbornica sklicevala ankete, kjer bo pravo mesto, da se iznesejo vse misli in želje. Tu bo lahko prišla do izraza zasebna iniciativnost, ki nam je vsem potrebna tako pri mobilizaciji gospodarskih sil za obnovo kakor tudi pri skupnem prizadevanju za gospodarsko osamosvojitve.

Politična vzgoja Osvobodilne fronte je v množicah utrdila vero v njihove lastne sile. Utrdila je med njimi zavest, da ga ni sovražnika, ki bi jim mogel preprečiti njihovo borbena pot.

Boris Kidrič na II. zboru aktivistov v Črnomlju 4. septembra 1944.

ljudske oblasti je, zagotoviti vsakemu delovnemu človeku znosno življenje. Iz tega stremjenja so nastali na eni strani predpisi o minimalnih plačah in mezdah, na drugi strani pa predpisi o maksimalnih cenah. Ker ima uredba o mezdah in plačah resničen namen zboljšati življenjski standard delovnega ljudstva, ni podobna uredba bivših protiljudskih režimov, ki s svojimi zgrešenimi postavkami niso zagotovile delovnemu človeku niti najnujnejšega. Pri takih razmerah je moral delavec in nameščene s svojo družino stradati, čeprav je podjetje imelo ogromne dobičke.

Sedaj, ko znaša vozilna na električni cestni železnici 1 din, znašajo mesečni prejemki uslužbencev 2000 do 4000 din. Pred vojno od leta 1931. pa do 1941. t. j. do razpada Jugoslavije, je znašala vozilna (z izjemo krajše dobe za kratke vožnje), vedno 1.50 do 2 odnosno 3 din, v letih 1932, 1933 pa za daljše vožnje celo 4 in 4.50 din. Takrat so znašali mesečni prejemki uslužbencev od 800 do največ 2000 din. Šele leta 1940, ko so uslužbenci dosegli 45% povisaenje plač, so plače najstarejših presegle 2000 din. Vozne cene pa so bile tedaj 1.50 do 3 din.

Če primerjamo takratne dohodke in izdatke s sedanjimi, vidimo ogromno razliko. Sedaj so izdatki podjetja močno povečali tudi zaradi žrtve osvobodilne borbe. Podjetje izplačuje danes družinam, katerih redniki uslužbenci so padli kot partizani, kot talci ali umrli v koncentracijskih taboriščih — pokojnine, da se s tem zagotovijo svojim žrtvam okupatorske podvigovosti znosno življenje. Ako vse to upoštevamo, vidimo, da vozilna po 1 din za vse proge, nikakor ne ustreza dejanskim potrebam. Zato je bilo nujno, ker trenutno ni bilo drugega izhoda, ukiniti prestopne vozovnice in mesečne vozovnice, da se s tem vsaj delno krijejo ogromno povečani izdatki in da se s tem zagotovi nemoteno obratovanje do končne ureditve voznin.

Prijava neizplačanih nakaznic, naslovljenih v Italijo

Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani poziva vse osebe, ki so v času od 1. decembra 1941. do 4. maja 1945. vplačale pri kakšni pošti bivše ljubljanske pokrajine poštne nakaznice, naslovljene v Italijo, ter so že vložile prošnjo za povračilo vplačanega zneska, ki ni bil še izplačan, da prijavijo svojo terjatev pri eni izmed pošt bivše ljubljanske pokrajine. Rok prijave traja do 4. avgusta t. l. V prijavi je navesti vrsto nakaznice (navadna ali brezjavna), sprejemno številko, sprejemno pošto, dan vplačila, znesek, naslov nakaznice in kdaj je bila prošnja za izplačilo vložena. Zneski bodo vrnjeni upravičenim, ko se bo pri italijanski pošti upravi ugotovilo, da nakaznica res ni bila izplačana in ko bo v italijansko pošto upravo obratno izvršen. Računati je s tem, da bo še nekaj časa preteklo, preden bo izplačilo izvršeno.

Pri povračilu denarja se ne bodo upoštevale nakaznice, za katere so upravičenci prejeli odškodnino od finančnega oddelka bivše pokrajinske uprave v Ljubljani (Gregorčičeva ulica 29 — Trgovska šola), nadatje nakaznice, ki so bile naslovljene na interniranec, jetnik, bolnik v bolnici in varovance podobnih ustanov, če je denar dvignila uprava teh ustanov, ker je v tem primeru poštna uprava že izplačala za upani ji denar in nakaznice, za katere je naša poštna uprava reklamanta že ovnestila, da so bile po izjavi italijanske poštne uprave izplačane. Zaradi neizplačanih nakaznic, za katere ni bila še vložena prošnja za povračilo zneska, dobe zainteresirani potrebna potašnja pri vsaki pošti bivše ljubljanske pokrajine.

Gospodarske vesti

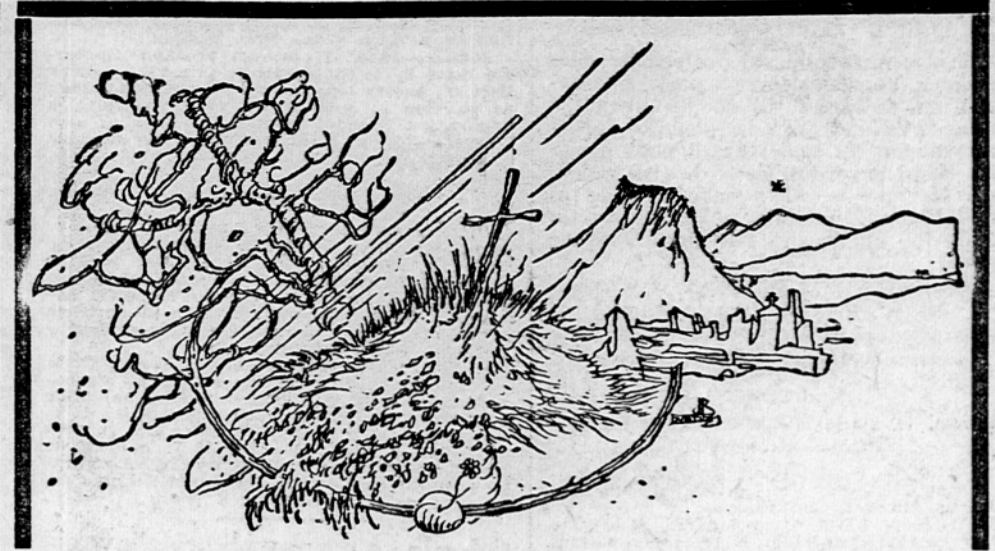
Razdeljevanje cements. Mestni odbor OF, odsek za preskrbo javlja, da je prispele v Ljubljano nekaj cements. Interesenti naj vložijo prošnje pri Odseku za preskrbo v Wolfovi ul. 1.

Sindikalne gibanje v Mariboru. V okviru sindikalne organizacije se razvija v Mariboru živahno gibanje. Za kongres sindikatov v Ljubljani je iz vseh slojev že odbranih 32 delegatov. Organizacija ima svojo igralno skupino, ki je gostovala v tovarni letal v Teznu s predstavo »Tri zaostale ure«. V tovarni »Jugo-tekstil« se je osnoval podružnični odbor enotnih sindikatov delavcev in nameščencev Jugoslavije, ki je postavil obratno kuhinjo, kjer dobivajo delavci in nameščenci po 1 obroku tople hrane dnevno. Dnevna produkcija v podjetju se stalno dviga. Podružnični odbor je sklenil, da bodo delavci dvakrat na teden po dve uri čistili ruševine.

Konferenca bivših vojnih ujetnikov v Knjaževcu

Knjaževac, 13. jul. Na poziv JNOF-a so se zbrali v veliki dvorani mladinskega doma v Knjaževcu bivši vojni ujetniki in interniranci, ki so se nedavno vrnili iz Nemčije. Predsednik mestnega odbora JNOF-a Milosavljevič je poročal bivšim vojnim ujetnikom in internirancem o doseženih pridobitvah narodno osvobodilne borbe in o nalogah, ki jih čakajo v domovini. V razpravi, so mnogi govorniki, med njimi tudi več častnikov bivše jugoslovanske vojske, izrazili svoje prve vtise po povratku v domovino. Na povratku v domovino so skoroj do same meje nekateri častniki, boljše — izmečki častniki, ljetičevski, nedivčevski in mihajlovičevski hlapci širili po vagonih ujetniškega transporta razne letake, ki so poročali, da je v Jugoslaviji državljanska vojna, da so v vseh mestih poulčeni boji in da vse vračajoče se častnike nemudoma likvidirajo. Antič je dejal: »Vedel smo, da je to laž in ti letaki nas niso mogli odvrniti, da bi se ne vrnili v domovino. Prišli smo, da ponudimo vse svoje sile domovini demokratični federativni Jugoslaviji z željo, da jo čim prej obnovimo in izgradimo v srečno enoto vseh narodov, ki žive v njenih mejah.

Preskrba in promet sta v teh tednih najvažnejši gospodarski nalogi. Nudimo vso pomoč našim oblastem, da bomo obe nalogi čim prej uspešno opravili!

ZA SVOBODO DOMOVINE SO ŽRTVOVALI ŽIVLJENJE

- GORENC STANE-STAJERC, podporočnik, šef ekonom. bolnice IV. oper. zone. Padel je 13. aprila 1945 pri Zgorjem Tuhinju. Za njim žalujejo: Marija roj. Dobovšek, mati; kapetan Franc, brat; Mimi, Albina, sestri in ostalo sorodstvo.
ZDOVEC FRANC, borec, iz Logatec, je 23. 6. t. l. umrl v Splošni bolnišnici v Ljubljani za dobljenimi poškodbami v internaciji. Za njim žalujejo: Franc, oče; Franciška, mama; Stanko in Marjan, brata in ostalo sorodstvo.
BARLE GUSTAV, dipl. tehnik kemik, je padel v Sopotnici dne 13. XII. 1944. Za njim žalujejo: Gustav, oče; Roza, mati; Ivan, brat; Ruška, sestra.
ZOR MIROSLAV, učitelj, je umrl v Mauthausenu dne 17. 3. 1945. Za njim žalujejo rodbine Zor, Zlajpah in Marinček.
BOVAN FRANCI, obveščevalec Levstikove brigade, je bil mučeniško trptičen in ubit od švabobrncev v Radovoh vasi dne 15. junija 1944. Za njim žalujejo: mati, bratje Ivan, Toni, Lojze, Mirko in sestri Ani por. Komar, Vera; Mici Venk-Rovan, nevesta in sinček Franci.
KOLER FRANC je 25. januarja 1945 umrl v internaciji v Dachau-u. Za njim žalujejo: Marija vdova Fabiani, Elena Nenzini, Ivana Poženel, sestri in brat Jože.
PAVLIN POLDE, borec, je padel 11. decembra 1944 v bojih pri Trebnjem. Za njim žalujejo: Mici roj. Avsec, žena; Poldek, sinček; družine Pavlin, Avsec, Leben in Tekstor.
JOVANOVIĆ MIHAEL, star 33 let, žel. delavec, HRASTNIK VINKO, star 31 let, delavec cestne železnice, ZALAZNIK RADIVOJ, star 20 let, kmetovalec in REPAR ZVONIMIR, star 21 let, trgovski pomočnik, so bili dne 4. 2. 1944 ustreljeni od Gestapovec. Za njimi žalujejo: starši, žene, otroci, bratje, sestri in ostali sorodniki.
SLAMIĆ LAVOSLAV, uradnik Pokojniškega zavoda, je 12. II. 1945 umrl v Dachau-u. Za njim žalujejo: družini Slamič-dr. Lebar in ostalo sorodstvo.
PREJATELJ FRANC, poslovodja žage Jakomini v Kočevju, je 28. II. 1945 umrl v Dachau-u. Za njim žalujejo: Gabrijela, žena; Danica por. Žagar in Ružica, hčerki; Franc, Karel, brata; Franciška, Marija, sestri in ostalo sorodstvo.
ŠARLAH VINKO, je padel junaške smrti v Loškem potoku. Za njim žaluje Šarlah Vinko iz Dobrešic pri Pilštajnu.
GOGALA CIRIL, uradnik OUZD, je 1. marca 1945 preminul v Dachau-u. Za njim žalujejo: Mimica, žena; Alenčica in Matjašek, otroka, bratje, sestri in ostalo sorodstvo.
BIZOVČAR JANEZ, partizan-mitraljezec v Ljubljanski brigadi, je padel v oktobrski ofenzivi 1943 na Mokrcu. Žalujejo: starši Ivan in Ana, sestra Nuša, brata Borut in Peter.
JURKAS VIKTOR LOVRO — BINE, tehnični vodja pri propagandnem odseku, bivši glavni knjigovodja tvrke Medič-Zanki, je padel kot žrtev podlega izdajstva in gestapovskih morilcev v Mešačah na Gorenjskem. Kam so zločinci zagrebili truplo, še ni znano. Žalujejo: mama, brat, sestra, svakinja in nečaka.
PERKO SLAVKO, komandir čete v XVI. brigadi »I. P. Vojka«, je daroval mlado življenje za domovino 28. aprila 1945. Izmučeno truplo počiva na Trnovskem. Žalujejo: starši Janez in Franciška, brat Pavel, sestri Marija in Franciška por. Zupan, njen mož Aleš in hčerka Majdka.
STENOVEČ-KARNIČNIK TEREZIJA, stara 51 let, je bila ustreljena 4. nov. 1942 v Mariboru. Njen sin STENOVEČ ANTON, star 30 let, je padel 14. aprila 1941 v Varaždinu. Hčerka STENOVEČ TEREZIJA, stara 19 let, je padla med partizani 1944. Žet PŠENIC DRAGO, star 30 let, je bil ustreljen 15. oktobra 1942 v Celju. Hčerka PŠENIC MARIČKA roj. STENOVEČ, stara 22 let, je umrla 18. novembra 1942 v taborišču Oswiecimzu (Auschwitz). Žalujejo: sin, brat in svak Viktor Stenovec in sorodstvo.
FARČNIK IVAN — BUČ je padel 7. maja 1945 v Stari vasi pri Železni Kapli, kjer je tudi časno pokopan. Njegova žena FARČNIK JULKA, roj. DRČA, je podlegla trpljenju v koncentracijskem taborišču v Nemčiji. Za njima žaluje ta siroti Joško in Ivanka ter sorodniki.
SCHIFF PEPCA — JOZIČA, roj. GORJAN, stara 33 let, njen mož FRANJO — DUŠAN, star 52 let in njun sinček FRANCI, star 12 let, so padli kot žrtve domačega izdajalca in belogardistov na Koroški pri Kamniški Bistrici dne 6. februarja 1945. Počivajo časno v Stranjah. Globoko žalujejo rodbini: Gorjan in Schiff.
STRNAD VILJEM — BRANKO, aktivist v jurišnem bataljonu Sercejeve brigade, je padel v borbi 4. februarja 1945 pri Misljinu na Pohorju in je bil prepeljan 17. junija 1945 na domače pokopališče v Oplotnici. Žalujejo: starši, sestra Stefica, brata Tone in Slavko, svak Franc Celcer, svakinja Hilda Strnad in otroci, katerim je bil ljubljani VIII botrček.
LUNDER DUŠAN — KREŠIMIR, pokrajinski šolski nadzornik na Štajerskem, je padel decembra 1944, star 42 let, na Menini planini kot neutrašen borec. Žalujejo: Vera roj. Kobal, žena; Marko in Dušan, sinova; Josipina, mati; Zdenka, sestra; Boris in Niko, brata.
ŠTRUBELJ JOŽE, upravitelj črnomeljске ljudske šole, je padel konec novembra 1943 sredi črnomeljskih ulic, ko je nemška drhal zadnjikrat skrunila našo Belo Krajino. Žalujejo: rodbine Štrubelj, šetina in Jarnila s teto TILČA.
PUKLAVEC VINKO — SREČKO, vodnik, član Pokrajinskega odbora, in VRBANČIČ JANKO — JANEZ, kurir, sta padla v borbi z vlasovci na Muri pri Ljutomeru 6. marca 1945. Trupli počivata nekje pri Muri, kjer sta umrla in skupni borbi. V pomembnem žalovanju: mati Marja, sestri Marija in Tončka, brat Jože Puklavec, bratranca Alojz in Maks Plohl in Vrbančičeva družina.
LUZGAR EVGEN — VINETOV, kurir, je padel 6. junija 1944, ustreljen iz zasede, in počiva časno v Gabrški gori. Žalujejo: mati Marija, sestri Julka in Olga in brat Stane.
ŠKRIBA VINČENČ, edinec, je umrl mučeniške smrti v krematoriju v Mauthausenu. Žalujejo: mati Helena in žena Pepca.
SANDA MATIJA, rudarski nadpaznik, nazadnje obratovodja v Zabukovci, je letos 2. aprila umrl v Dachau. Žalujejo: žena Fani, hčerka Fanika, Ida in Draga; sin Matija; zeta Kekec in Kojnik Franc; brata in sestri, vnuki in vnukinja.
SADEK STANKO, star komaj 16 let, je konec decembra 1944, zadet od drobcev okupatorjevih granat, daroval mlado življenje za svobodo. Grob še ni znan. Žalujejo: starši Tone in Amalija; bratje Janez, Lojze, Jože, Tone in Henrik; sestri Katica, Vera in Malika.
DOLTAR ALOJZ, borec gornjskega bataljona, je padel zadet od izdajalske krogle dne 5. novembra 1942 v Semicu v Beli Krajini. Njegov brat DOLTAR IVAN, bolničar v Cankarjevi brigadi, je padel avgusta 1943 na Lužarjevem kalu pri Žužemberku. Njegov grob še ni znan. Žalujejo: starši, brat in sestra.
KOKALJ ANČICA, naša hrabra partizanka-borka, je padla v cvetu svoje 15. pomladi dne 14. septembra 1942 v Udnem borštu. Truplo počiva časno v skupnem grobu borcev v Strahinju pri Kranju. V globoki, vendar ponosni žalosti: Nežka, mama; Nežka, sestrica; Edi in Lado, brataca.
LAMPE JERNEJ — BARI je bil 19. januarja 1945 na Stražnem vrhu pri Moravčah ustreljen od belogardistov. Truplo počiva časno na kraju zločina. Žalujejo: starši, bratje, sestri, sorodniki, prijatelji.
UDIR FERDINAND je padel 10. maja 1945 v borbi z okupatorjem v Radovljici. Žalujejo: žena, sinovi Ferdinand, Vladimir, Janez in Vinko in Udirjeva družina.
BOHINJ IVAN — ZON, poročnik radijske ekipe, star 26 let, je padel 10. februarja 1945 v boju na Koroškem od izdajalske roke. Žalujejo: mama Minka, sestri Anica in Minka por. Pretnar, svak Franc in nečak Franci.
OGRAJENSEK SLAVKO — ISTOK, cand. ing. rud. ljubljanske univerze in komandant Belokrajinskega partizanskega odreda, je bil 27. marca 1944 od sovražne strojnice smrtno zadet. Časno počiva v Toplicah pri Novem mestu. Žalujejo: starši, brat in sestri ter družine Dolar, Boh, Uranič in Ograjensek.

